

Prima instanță : Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud.: G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca)

DECIZIE

24 ianuarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTȚIE

Complet de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de PP "Aquarelle" Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Grosu Adrian,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către PP "Aquarelle" Societate cu Răspundere Limitată împotriva Preturii sect. Râșcani privind anularea actelor administrative,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2023, prin care s-a declarat inadmisibil apelul declarat de PP "Aquarelle" Societate cu Răspundere Limitată,

c o n s t a t ă :

La 10 mai 2022, PP "Aquarelle" SRL a depus acțiune de contencios administrativ împotriva Preturii sect. Râșcani solicitând anularea dispoziției Preturii/Pretorului sect. Râșcani nr. 100 din 15.03.2021 "Cu privire la demontarea dispozitivelor publicitare din sect. Râșcani, mun. Chișinău și a Deciziei cu privire la cererea prealabilă emisă de Pretura/Pretorul sect. Râșcani nr. 03-7/253/22 din 07.04.2022.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 06 aprilie 2023, acțiunea în contencios administrativ depusă de PP "Aquarelle" SRL împotriva Preturii sect. Râșcani privind anularea actelor administrative, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord soluția primei instanțe, la 10 mai 2023, PP "Aquarelle" SRL, reprezentată de avocatul Grosu Adrian a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii menționate, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2023 apelul depus de PP "Aquarelle" SRL, reprezentată de avocatul Grosu Adrian a fost declarat inadmisibil, din motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul stabilit de art. 232 alin.(1) Cod administrativ.

La 10 noiembrie 2023, PP "Aquarelle" SRL, reprezentată de avocatul Grosu Adrian a declarat recurs împotriva încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei în instanța de apel, pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului a menționat că nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2023, considerând-o neîntemeiată și pasibilă anulării.

Recurentul a invocat că, cererea de apel nemotivată a fost depusă cu respectarea tuturor condițiilor prevăzute de art.231 alin.(1) Cod administrativ.

La caz, ultima zi de contestare a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 06 aprilie 2023, a fost 10 mai 2023.

Termenul de 30 zile s-a împlinit la data de 06 mai 2023, zi de sâmbătă, iar zilele de 08, 09 mai 2023, au fost zile de odihnă, în circumstanțele date, în speță instanța de apel eronat a constatat că ultima zi de declararea a apelului a fost data de 08 mai 2023.

Cu referire la termenul de depunere a recursului:

Potrivit art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea la 18 octombrie 2023.

Conform extrasului din poșta electronică anexat la fila dosarului 124, încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2023, a fost notificată părților la 27 octombrie 2023 prin intermediul poștei electronice.

Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul depus de PP "Aquarelle" SRL, reprezentată de avocatul Grosu Adrian, de a anula încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2023 și de a restitui cauza la rejudecare Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 18 octombrie 2023 a declarat inadmisibil apelul depus de PP "Aquarelle" SRL, reprezentată de avocatul Grosu Adrian, în temeiul art.236 alin.(2) lit. d) din Codul administrativ.

Analizând circumstanțele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră pripită soluția Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului PP "Aquarelle" SRL, reprezentată de avocatul Grosu Adrian, ca inadmisibil, fără a elucida toate circumstanțele importante ale cauzei, din motivele ce succed.

Conform art.231 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile judecătoriailor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

În temeiul art.232 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Completul de judecată reține că, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a pronunțat hotărârea la 06 aprilie 2023.

Astfel, termenul pentru declararea apelului a început să curgă de la data de 07 aprilie 2023, ziua imediat următoare datei emiterii hotărârii, iar termenul limită pentru depunerea apelului a fost data 06 mai 2023 (zi de sâmbătă), însă reieșind din prevederile art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care prevede că dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Următoarea zi lucrătoare, a fost data de 08 mai 2023 (zi de luni).

Totodată, Completul reține că prin Hotărârea Guvernului nr. 963 din 28 decembrie 2022 cu privire la transferul unor zile de odihnă în anul 2023, ziua de 08 mai 2023 a fost considerată zi de odihnă, iar potrivit art. 111 din Codul muncii ziua de 9 mai a fost zi nelucrătoare.

Deci, ultima zi lucrătoare a celei de 06 mai 2023 a fost ziua de 10 mai 2023, acesta fiind și termenul limită de depunere a apelului împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani din 06 aprilie 2023.

La 10 mai 2023, PP "Aquarelle" SRL, reprezentată de avocatul Grosu Adrian a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău prin intermediul poștei electronice cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani din 06 aprilie 2023 (f.d. 92).

Deci, PP "Aquarelle" SRL, reprezentată de avocatul Grosu Adrian, s-a conformat prevederilor art.231 alin.(1) Cod administrativ și a depus cererea de apel în termen.

Cu toate acestea, instanța de apel, în lipsa unei cercetări minuțioase, la data de 18 octombrie 2023, declară inadmisibil apelul PP "Aquarelle" SRL, reprezentată de avocatul Grosu Adrian, în temeiul art.236 alin.(2) lit. d) din Codul administrativ.

Completul de judecată reține că, PP "Aquarelle" SRL, reprezentată de avocatul Grosu Adrian a întreprins măsurile necesare de protejare a dreptului de acces la instanță în interiorul termenului legal prevăzut la art.232 alin.(1) din Codul administrativ.

În pofida circumstanțelor enunțate, Curtea de Apel Chișinău a omis această împrejurare, aplicând direct față de apelant drept sancțiune declararea apelului acestuia ca inadmisibil.

În astfel de circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că instanța de apel prapit a considerat a fi incidente cazului prevederile art. 236 alin. (2) lit. d) Cod administrativ și prematur a considerat ca fiind inadmisibil apelul depus de PP "Aquarelle" SRL, reprezentată de avocatul Grosu Adrian.

Curtea de Apel Chișinău prin declararea apelului drept inadmisibil, a dat dovadă de un formalism excesiv, ultimul fiind lipsit de dreptul la un proces echitabil garantat de art.6§1 din CțEDO.

Completul de judecată reține că, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute de Convenție (hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cauza Airey vs. Irlanda, Curtea a notat că, dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță.

Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea din 10 iulie 2023 nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art.6 §1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2023 este neîntemeiată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a anula încheierea contestată și de a adopta o încheiere nouă de restituire a cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului depus de PP "Aquarelle" SRL, reprezentată de avocatul Grosu Adrian.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit. c) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de PP "Aquarelle" Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Grosu Adrian.

Se anulează încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2023, adoptată în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de PP "Aquarelle" Societate cu Răspundere Limitată împotriva Preturii sect. Râșcani privind anularea actelor administrative, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru judecarea apelului depus de PP "Aquarelle" SRL, reprezentată de avocatul Grosu Adrian.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc